

Případová studie

NÁPADY NA ÚTĚKU (IDEE IN FUGA)

Participativní rozpočet ve vězení

Mezi únorem 2019 a zářím 2020 organizace BiPart úspěšně dokončila projekt s názvem “Nápady na útěku” (Idee in Fuga). Jednalo se o participativní rozpočet konaný ve vězení v milánské čtvrti Bollate. V rámci participativního rozpočtu se jeho účastníci mohli i vzdělávat. V průběhu celého projektu se vězni setkávali a společně probírali a rozvíjeli své návrhy a nápady. Získali a procvičili si tak aktivní občanské dovednosti a účastnili se demokratických diskuzí. Následně vězni návrhy prioritizovali a dále pracovali na vytvoření jejich proveditelné verze. Za tímto účelem proběhlo dohromady 18 setkání v jednotlivých odděleních věznice a 2 setkání společná pro obě oddělení. O proveditelných projektech pak celá komunita vězňů hlasovala.

1. KLÍČOVÁ FAKTA A ÚDAJE

- Umístění: Bollate - vězení s otevřenými celami v Miláně
- Oblast projektu: Celé vězení
- Datum: únor 2019 - září 2020
- Rozpočet: n/a
- Rozsah zapojení:
 - 1278 během 'podpůrné fáze'
 - 1093 během hlasování
- Web projektu: n/a (webová stránka již není aktivní)

2. KLÍČOVÍ AKTÉŘI A ROLE

Projektový tým & dodavatelé

- BiPart

Partneři & další klíčové aktéři

- Komuna Milán
- Metropolitní město Milán
- Ministerstvo spravedlnosti
- Centrum sociálních studií, Univerzita Coimbra

3. POPIS PROJEKTU

Cíle participativního procesu

- Vyvolání demokratické debaty mezi vězni o výdajových prioritách
- Umožnit jednodušší navrácení vězňů zpět do společnosti prostřednictvím diskusí o každodenním životě v komunitě jednotlivců omezených pevnými hranicemi vězeňské techno-byrokracie.
- Zlepšení komunikace mezi vězni a vedením věznice

Metodologie

- **Diskuze**
 - Vězni se v rámci oddělení setkávají na schůzích, aby diskutovali a rozvíjeli nápady na zlepšení svých životních podmínek ve vězení i běžném životě po propuštění.
 - V takzvané „podpůrné fázi“ vězni hodnotí nejdílenější a nejsnáze proveditelné návrhy, které jsou společně navrhovány a poté odhlasovány celou vězeňskou komunitou, která rozhoduje o tom, které projekty budou financovány a realizovány.

- **Komunikační kampaně**
 - Současně probíhaly občanské crowdfundingové a externí komunikační kampaně. Díky nim se vytvořil/sesbíral přidaný rozpočet pro další instituce, který byl nutný pro realizaci vybraných projektů.

Použité nástroje pro zapojení veřejnosti a klíčových aktérů

- Webová stránka projektu
- Platforma pro crowdfunding

4. ZÁVĚRY

Výstupy, výsledky a dopad participativního procesu

- **Výsledky:**
 - 18 setkání v mužských a ženských odděleních
 - 2 valné schůze napříč odděleními
 - 670 účastníků v podpůrné fázi (z možných 1278)
 - 58 podaných návrhů (47 od mužů, 11 od žen)
 - 10 návrhů vybraných ke společnému designu
 - 7 projektů, o kterých se hlasovalo
- **Příklady vítězných projektů:**
 - Pracovní centrum a program, který propojuje vězně se společnostmi (mužské oddělení);
 - Renovace sprch; Experimentální program pro sebeřízení: Vyprat, usušit a odnést! (ženské oddělení).
- Rostoucí úroveň komunikace mezi vězni a správci věznice umožnila vytvořit prostor pro další růst spolupráce a důvěry mezi těmito dvěma komunitami.

- V průzkumu provedeném během projektu vyjádřilo 69% respondentů přesvědčení, že tento proces může pomoci lépe integrovat vězně po jejich propuštění z vězení. Zároveň jich 81,3% souhlasilo, že pokud účastníci pracují pořádně, projekt má potenciál "zlepšit vztahy mezi vězni a vedením vězence."

Omezení

- Výsledků bylo těžké dosáhnout kvůli ztuhlé byrokracii a existovalo riziko, že bude celý proces bojkotován, což ukazuje na nutnost větší míry podpory, která je potřeba pro fungování projektu.
- Ačkoli pozice vůči procesům jsou podobné v mužských i ženských odděleních, projekt zdůraznil rozdíly v prostředí, které existují mezi ženskými odděleními, kde mnoho základních služeb chybí nebo jsou nekvalitní, a mužskými odděleními. Takové rozdílné podmínky zatěžují projekt a dosažení výsledků.

Udržitelnost a opakovatelnost

- Projekt proběhl na dobrovolné bázi a zajištění financí je jedna z klíčových výzev pro zajištění jeho udržitelnosti.

Další materiály

- <https://iiste.org/Journals/index.php/RHSS/article/view/56703/58551>
- <https://participedia.net/case/5978>

Kontaktní údaje

Stefano Stortone - Zakladatel a CEO BiPart

<https://www.bipart.it/>

Vytvořeno ve spolupráci s **Participation Factory**.